

УДК 811.111'25'373.46:004](045)
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/91-1-30>

Ілля ЄВДОКИМЕНКО,
orcid.org/0009-0008-8672-4128

студент магістратури
кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови
факультету лінгвістики
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(Київ, Україна) evdokimenko229@gmail.com

Інна ДЕРКАЧ,
orcid.org/0009-0003-4249-1485

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови
факультету лінгвістики
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(Київ, Україна) inna.chirva1@gmail.com

КОМП'ЮТЕРНА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК ЛІНГВІСТИЧНЕ І ГАЛУЗЕВЕ ЯВИЩЕ

У статті здійснено всебічний аналіз комп'ютерної термінології як лінгвістичного та галузевого явища, що формується під впливом інтенсивного розвитку інформаційних технологій та глобалізації науково-технічного дискурсу. Визначено основні лінгвістичні закономірності та структурні особливості комп'ютерних термінів, зокрема їх походження, способи творення та функціонування в англомовному й українському фаховому середовищі. У цьому дослідженні особлива увага зосереджена на перекладі комп'ютерної термінології з англійської на українську, де детально розглядаються мовні, лексичні та стилістичні трансформації, що виникають у процесі міжмовної адаптації.

Аналіз охоплює складні явища міжмовної інтерференції, коли мовні структури англійської мови впливають на формування українських термінів, часто спричиняючи порушення усталених норм національного термінотворення. Одним із поширених наслідків такого впливу є калькування, тобто буквальний переклад іноземного терміна без врахування контекстуальної чи лексичної доцільності в українській мові, що може призводити до комунікативних розбіжностей.

У межах дослідження також розглянуто явище варіативності перекладацьких відповідників, коли для одного й того самого поняття існує декілька перекладів, що конкурують між собою. Така ситуація характерна для терміносистем на етапі становлення або модернізації, і вона викликає потребу у нормативному впорядкуванні термінології з урахуванням стилістичних, функціональних і семантичних чинників. Окремо проаналізовано системний вплив англомовного джерела на українську комп'ютерну терміносистему, який проявляється не лише через прямі запозичення, але й через модифікацію логіко-семантичних зв'язків, організаційних моделей понять і навіть граматичну структуру термінів.

У статті систематизовано результати попередніх робіт українських дослідників, зокрема І. Ментинської, О. Філь, Є. Головачової, Л. Савицької та С. Тарасенко, які розглядають як історичні передумови формування комп'ютерної терміносистеми, так і практичні аспекти перекладу. Зокрема, акцентовано увагу на еволюції термінотворення, а також на лінгвістичних стратегіях адаптації англійських ІТ-термінів до українського мовного простору.

Результати дослідження демонструють, що комп'ютерна термінологія, з одного боку, потребує уніфікації, а з іншого – гнучкості, оскільки мова галузі постійно оновлюється й адаптується до нових реалій. Встановлено, що якісний переклад комп'ютерної документації вимагає не лише фахових знань у сфері ІТ, а й глибокого розуміння лінгвістичних процесів, що лежать в основі термінотворення. Дослідження має практичне значення для перекладачів, лінгвістів, викладачів фахової мови, а також усіх, хто працює з комп'ютерною документацією в багатомовному середовищі.

Ключові слова: комп'ютерна термінологія, терміносистема, переклад, англійська мова, українська мова, термінотворення, міжмовна інтерференція.

Illia YEVDOKYMENKO,

orcid.org/0009-0008-8672-4128

*Master's student at the Department of Theory, Practice, and Translation of the English Language
of the Faculty of Linguistics
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
(Kyiv, Ukraine) evdokimenko229@gmail.com*

Inna DERKACH,

orcid.org/0009-0003-4249-1485

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department of Theory, Practice and Translation of the English Language
of the Faculty of Linguistics
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
(Kyiv, Ukraine) inna.chirval@gmail.com*

COMPUTER TERMINOLOGY AS A LINGUISTIC AND INDUSTRY PHENOMENON

The article presents a comprehensive analysis of computer terminology as a linguistic and sector-specific phenomenon shaped by the rapid development of information technologies and the globalization of scientific and technical discourse. The study identifies the primary linguistic patterns and structural characteristics of computer-related terms, including their origins, word-formation methods, and usage in both English and Ukrainian professional contexts. This study places particular emphasis on the challenges of translating computer terminology from English into Ukrainian, exploring in detail the linguistic, lexical, and stylistic transformations that occur during cross-language adaptation.

It analyzes the complex phenomenon of cross-linguistic interference, where structural and lexical patterns from English influence the formation of Ukrainian terms, often resulting in deviations from established norms of national terminology development. A common consequence of such influence is calquing—literal translation of foreign terms without consideration for contextual or lexical appropriateness in Ukrainian, which may lead to communication inconsistencies.

The study also examines the variability of translational equivalents, a situation where multiple Ukrainian versions exist for a single English concept, often competing with one another. This phenomenon typically emerges during the formation or modernization of terminological systems and calls for regulatory refinement of terminology with regard to stylistic, functional, and semantic factors. Particular attention is given to the systemic impact of English-language sources on the Ukrainian computer terminological system, which manifests not only through direct borrowing but also through modifications in logical-semantic relations, conceptual structures, and even grammatical patterns used in term formation.

It also systematizes the findings of prominent Ukrainian scholars such as Iryna Mentynska, Olena Fil, Ye. Holovachova, L. Savitska, and S. Tarasenko, whose work spans the historical development of computer terminologies and practical aspects of terminological translation. In particular, attention is focused on the evolution of term formation, as well as linguistic strategies for adapting English IT terms to the Ukrainian language space.

The results of the study demonstrate that computer terminology simultaneously requires standardization and adaptability due to its dynamic and constantly evolving nature. The research concludes that high-quality translation of computer documentation demands not only domain-specific IT knowledge but also a deep understanding of linguistic mechanisms underlying terminological formation. This study holds practical value for translators, linguists, teachers of specialized language, and all professionals engaged in processing multilingual computer documentation.

Key words: *computer terminology, terminological system, translation, English language, Ukrainian language, term formation, interlingual interference.*

Постановка проблеми. У сучасну епоху стрімкого розвитку інформаційних технологій комп'ютерна термінологія посідає ключове місце як у професійному мовленні, так і в науковій комунікації. Її активне формування й трансформація зумовлені не лише динамікою технічного прогресу, але й потребою в точному, уніфікованому відображенні нових понять та процесів. Водночас, українська мовна практика стикається з низкою викликів, пов'язаних із адаптацією англomовних комп'ютерних термінів до національної терміносистеми. Зокрема, відсутність усталених норм, конкуренція варіантів перекладу, міжмовна інтер-

ференція та складність у збереженні змістової точності створюють серйозні труднощі для перекладачів та лінгвістів. Це підкреслює актуальність дослідження комп'ютерної термінології як галузевого й лінгвістичного явища в українському контексті.

Аналіз досліджень. Проблематика комп'ютерної термінології стала об'єктом пильної уваги багатьох вітчизняних дослідників, зокрема І. Ментинської, яка досліджує етапи становлення терміносистеми в контексті історичного розвитку інформаційних технологій в Україні та лексико-генетичні особливості комп'ютерної лексики.

О. Філь аналізує джерела формування термінів у міжмовному аспекті, порівнюючи англійську, польську й українську терміносистеми. Значну увагу приділено і перекладацьким аспектам термінотворення: Є. Головачова розглядає лінгво-прагматичні особливості передачі англословних термінів та аббревіатур, а Л. Савицька і С. Тарасенко вивчають специфіку академічного перекладу англійських термінів українською мовою. Узагальнення цих підходів створює теоретичну й практичну основу для вивчення комп'ютерної термінології як структурованого та системного явища.

Мета статті. Метою даної статті є комплексне осмислення комп'ютерної термінології як лінгвістичного та галузевого феномену в умовах інтенсивної інтернаціоналізації науково-технічного дискурсу. Дослідження спрямоване на виявлення закономірностей формування, функціонування та адаптації англословної комп'ютерної лексики в українському мовному просторі. Особливу увагу приділено проблемам перекладу, варіативності відтворення термінів та пошуку оптимальних мовних рішень, що відповідають як професійним стандартам, так і потребам україномовного користувача.

Виклад основного матеріалу. Комп'ютерна термінологія, як динамічний підрозділ сучасної технічної лексики, має складну лінгвістичну природу, що виявляється у специфічних закономірностях її виникнення, формальної організації та семантичного навантаження. Її походження тісно пов'язане з домінуванням англословного технологічного простору, де США, згідно з І. Ментинською, контролюють понад 65% світового комп'ютерного ринку та значну частку програмного забезпечення в Європі й Азії (Ментинська, 2023: 186). Такий вплив пояснює значну кількість англословних запозичень, що надходять в українську терміносистему без перекладу або з мінімальною адаптацією.

Серед джерел виникнення комп'ютерних термінів виокремлюють неологізми, запозичення, метафори та семантичні розширення. За результатами дослідження О. Філь, переважна більшість нових термінів (майже 81%) формуються морфологічним шляхом, а решта 19% – шляхом надання нових значень уже наявним словам (Філь, 2014: 94). Неологізми в галузі комп'ютерних наук часто виникають шляхом юстапозиції та композиції, що вважаються продуктивними моделями словотвору (Філь, 2014: 95). Типовими прикладами є терміни *firewall*, *cyberspace*, *software*, які або зберігають форму в українській мові, або зазнають часткової

трансформації: *файрвол*, *кіберпростір*, *програмне забезпечення*.

Семантичне розширення також є поширеним явищем. Наприклад, слово *mouse* у загальній мові означає «миша», однак у комп'ютерній терміносистемі воно позначає пристрій введення. Такі переноси значення часто мають метафоричний характер і ґрунтуються на подібності функцій чи зовнішнього вигляду. Метафоричне мислення відіграє значну роль у творенні термінів, адже дозволяє закріпити нове технічне поняття через уже відому мовну одиницю, надаючи їй додаткове значення в професійному контексті.

Частиномовна структура комп'ютерної термінології засвідчує переважання іменників, що зумовлено необхідністю точного номінування об'єктів, процесів і явищ у технічній сфері. Прикметники виконують уточнювальну функцію, формуючи атрибутивні словосполучення (операційна система, графічний інтерфейс), тоді як дієслова частіше представлені в термінологічних зворотах або використовуються у формі дієслівних іменників (завантаження, сканування). Такий розподіл частин мови зумовлює лексичну компактність і стандартизованість терміносистеми.

Типологія комп'ютерних термінів включає прості (біт, байт), складені (жорсткий диск, мережевий адаптер), багатокomпонентні (протокол керування передачею даних) та аббревіатури (CPU, RAM, HTML). Багатокomпонентні терміни зазвичай є результатом синтаксичної деривації та відображають ієрархічну структуру понять. Аббревіації, які активно функціонують в усіх формах комунікації, зумовлені потребою в економії мовних засобів та швидкій передачі інформації.

Морфологічна структура комп'ютерних термінів базується на продуктивних моделях словотвору, серед яких провідними є суфіксація (пам'ять – оперативна пам'ять), юстапозиція (графічний адаптер), а також композиція (інтернет-ресурс, веб-сервер) (Філь, 2014: 95).

Окрему увагу варто приділити семантичній ємності та багатозначності термінів. Наприклад, слово *cloud* може означати як хмарне сховище даних, так і інфраструктуру хмарних обчислень, залежно від контексту. Така багатозначність вимагає точного контекстуального аналізу під час перекладу й адаптації термінів. Це свідчить про високий рівень абстрактності терміносистеми, яка, з одного боку, прагне до чіткої однозначності, а з іншого – відображає складну й багаторівневу реальність комп'ютерного світу.

Розвиток інформаційних технологій є не лише технічним, а й лінгвістичним процесом, що супро-

воджується формуванням нових терміносистем. Зміни в термінології безпосередньо відображають темпи науково-технічного прогресу: кожна нова технологія, інтерфейс або архітектурне рішення зумовлює появу відповідної лексичної одиниці. Як зазначає Є. Головачова, у межах комп'ютерної термінології виокремлюють два базових напрямки – термінологію апаратного й програмного забезпечення (Головачова, 2025: 19), однак сучасна структура ІТ-галузі значно ширша і охоплює десятки підсистем, кожна з яких має власний термінологічний корпус.

Значне місце в історії української наукової терміносистеми посіла «Енциклопедія кібернетики» 1973 року за редакцією В. М. Глушкова, яка, на думку І. Ментинської, продемонструвала значний потенціал україномовного наукового термінотворення ще до масової інформатизації (Ментинська, 2023: 185). Попри це, більшість сучасних термінів формуються під прямим впливом англomовної практики, що особливо помітно в таких підгалузях, як UI/UX, DevOps, Cloud-сервіси, кібербезпека, тощо.

У кожній підгалузі ІТ простежується своя специфіка. У програмуванні переважають абстрактні конструкції та метамовні одиниці (*loop*, *class*, *instance*), які часто потребують точного перекладу або залишаються без змін. В апаратному забезпеченні домінують номінативні терміни, які описують фізичні об'єкти (*motherboard*, *chipset*, *heat sink*), у той час як у сфері кібербезпеки значну частку термінів становлять складні аббревіатури (*DDoS*, *TLS*, *MITM*). У сфері UI/UX помітна тенденція до метафоризації (*dropdown*, *hamburger menu*, *toast notification*), що потребує адаптивного підходу до перекладу. Кожна підгалузь ІТ вимагає індивідуальних перекладацьких стратегій, що поєднують лінгвістичну точність із технічною компетентністю для правильного відтворення термінологічної специфіки.

Особливу роль у стандартизації термінів відіграють транснаціональні корпорації, як-от Microsoft, Apple, Google. Їхня технічна документація часто слугує першоджерелом для прийняття терміна в національному дискурсі. Такі компанії забезпечують внутрішню уніфікацію термінів у рамках свого продуктового середовища, створюючи словники й глосарії для перекладачів. Внаслідок цього корпоративні глосарії перетворюються на неформальні, проте авторитетні мовні норми в українському ІТ-середовищі.

Слід також зазначити різницю між фаховим та користувацьким використанням термінів. У професійному середовищі термін вживається строго

відповідно до свого визначення, тоді як пересічний користувач часто використовує узагальнені чи спрощені варіанти. Наприклад, термін *cache* вживається фахівцями для позначення конкретної технології зберігання даних, тоді як користувачі називають цим словом будь-яке тимчасове збереження інформації, не завжди коректно розрізняючи його функціональні аспекти.

Переклад комп'ютерної термінології вимагає не лише лінгвістичної обізнаності, але й глибокого розуміння технічного контексту, особливо з огляду на швидкий розвиток ІТ-галузі та постійне оновлення її терміносистеми. У цьому процесі особливу роль відіграє тип перекладацької стратегії, яка має відповідати функціональному навантаженню терміна, його структурній складності та цільовій аудиторії. До найпоширеніших підходів у перекладі англomовної комп'ютерної термінології належать: калькування, транскодування (транслітерація), описовий переклад і адаптація. Кожен із цих методів має власні переваги та обмеження, які виявляються залежно від структури терміна та його вживання в технічній документації.

Калькування, тобто дослівне відтворення структури іншомовного терміна, часто використовується для складених одиниць, зокрема в офіційній документації корпорацій типу Microsoft або Google. Наприклад, *firewall* перекладається як міжмережевий екран – структурно точний варіант, що водночас зберігає технічну специфіку. Транслітерація, або транскодування, є прийнятним методом у разі відсутності усталених аналогів або вживання терміна в оригінальній формі серед професійної спільноти (наприклад, *cache*, *backend*, *script*). Описовий переклад, натомість, застосовується для передавання функції або призначення об'єкта – такий підхід особливо виправданий для метафоричних або культурно обумовлених одиниць, як-от *dropdown* → випадне меню, *toast notification* → спливаюче повідомлення.

Адаптація ж передбачає глибше перетворення терміна з урахуванням мовних норм, стилістики, а також очікувань користувача. Вона особливо актуальна у сфері UI/UX, де важливу роль відіграє не лише точність, а й зрозумілість. Наприклад, англійський *workspace* часто перекладається як робоча область, що є адаптованим еквівалентом, зручним для кінцевого користувача. Як слушно зазначає Є. Головачова, при перекладі термінів на етапі кодування інформації часто виявляються суб'єктивні чинники, пов'язані з авторським баченням (Головачова, 2025: 42), що ще більше ускладнює пошук точного відповідника в іншій мові.

Складені та багатокомпонентні терміни становлять особливу проблему для перекладу. Вони часто включають два-три іменники або терміно-елементи, що утворюють ланцюжкову структуру, як-от access token, HTTP Authorization header, deployment model. В українській мові така модель не є природною, тому переклад вимагає реорганізації структури та додавання пояснювальних елементів. Наприклад, у фрагменті з документації Microsoft Azure:

The token is then sent to the Azure service in the HTTP Authorization header of subsequent REST API requests.

Перекладено як: Токен потім надсилається до служби Azure у заголовку HTTP авторизації наступних запитів REST API.

Тут структура збережена, але очевидна синтаксична громіздкість, що знижує читабельність. Це приклад кальки, яка хоч і точна, але не завжди комунікативно ефективна.

Іншою поширеною проблемою є варіативність перекладу. Наприклад, token може перекладатися

як токен, маркер доступу, або навіть ключ. У різних текстах ці варіанти можуть використовуватися взаємозамінно, що створює плутанину. Така ситуація виникає у зв'язку з браком уніфікованої термінологічної бази в україномовному технічному середовищі, що підкреслює потребу в стандартизації. Прикладом є також термін plugin, який зустрічається як плагін, модуль, розширення залежно від контексту й підгалузі. Це відповідає класифікації В. Мирошниченка, згідно з якою більшість термінів у сфері ІТ можна віднести до категорій перенайменувань або переосмислень (Головачова, 2025: 17).

Не менш показовим є приклад із документації LibreOffice, де зазначено:

Since Xcode doesn't provide the compiler plugin headers, you have to compile your own Clang...

Переклад: Оскільки Xcode не надає заголовків плагінів компілятора, вам доведеться скомпілювати власний Clang...

Тут переклад є загалом вдалим, однак термін header як заголовок може ввести в оману недосвід-

Таблиця 1

Приклади перекладу комп'ютерних термінів

Англійський термін	Український відповідник	Тип перекладу	Джерело вживання (документація)	Коментар/Примітка
Firewall	Мережевий екран	Семантична заміна	Інструкції з налаштування мережі	Літературно адаптовано для зрозумілості користувачів
Router	Роутер	Транскрипція	Посібники для користувачів маршрутизаторів	Відсутній усталений український відповідник
Cache	Кеш	Транскрипція	Технічна документація браузерів	Закріплений у професійному вжитку варіант
Driver	Драйвер	Транскрипція	Опис пристроїв у Windows	Міжнародне запозичення, адаптоване до укр. мови
Motherboard	Материнська плата	Калькування	Апаратні посібники	Збережена оригінальна структура
Backup	Резервне копіювання	Семантична заміна	Інструкції для користувачів ПЗ	Адаптація для збереження функціонального значення
Patch	Латка	Калькування	Документація оновлень ПЗ	Використано метафоричне значення
Bug	Помилка	Семантична заміна	Звіти про помилки	Передача значення без прямого перекладу
Cloud	Хмара	Калькування	Хмарні сервіси	Закріплено в українській ІТ-традиції
API	Програмний інтерфейс	Розшифрування абревіатури	Документація для розробників	Розкрито зміст абревіатури
Proxy	Проксі	Транскрипція	Налаштування серверів	Відсутній автентичний український аналог
Boot	Завантаження	Семантична заміна	Системні посібники	Використано відповідник, що відображає дію
Spam	Спам	Транскрипція	Електронна пошта	Запозичено як міжнародний термін
Kernel	Ядро	Калькування	Опис операційних систем	Збережено первісне значення
Update	Оновлення	Семантична заміна	Програмні інтерфейси	Найбільш поширений переклад

ченого читача, бо в деяких контекстах це слово має інше значення (наприклад, у веб-дизайні – заголовок сторінки). Така багатозначність – один із викликів, з якими стикається перекладач.

Вдалим прикладом описового перекладу є речення з Kanboard Documentation:

Avoid hosting providers that use a shared NFS mount point.

Переклад: Уникайте хостинг-провайдерів, які використовують спільну точку монтування NFS.

Тут збережено специфіку терміна, при цьому автор не спрощує структуру й зберігає технічну точність, що особливо важливо для професійної документації.

Натомість у фрагменті з документації VS Code:

...file changes outside of the scoped directory are shaded with a tool tip...

Перекладено як: ...зміни файлів за межами вказаного каталогу будуть затінені підказкою...

Маємо приклад невдалої адаптації. Вираз затінені підказкою є калькою з англійської і не відповідає природній структурі української мови. Замість цього доцільніше було б використати позначені сірим кольором із підказкою, що є зрозумілішим та стилістично доречнішим варіантом.

Стандартизація термінології в галузі інформаційних технологій є ключовим чинником забезпечення точності, функціональності та узгодженості фахового дискурсу. В умовах динамічного розвитку цифрових технологій, активного поширення англomовної термінології та значної варіативності перекладацьких рішень, важливим постає впровадження ефективних моделей мовної нормалізації. У межах українського професійного простору реалізуються три основні типи стандартизації: національна, корпоративна та галузева.

Національна термінологічна стандартизація базується на нормативних документах, що розробляються офіційними установами. Визначальне значення у цьому процесі має ДСТУ 3966:2000 «Термінологія. Основні поняття та терміни», а також документи, що регламентують функціонування української мови у сфері науки і техніки. Одним із центральних ресурсів є Національний банк термінів, що функціонує під егідою Міністерства освіти і науки України й забезпечує відкритий доступ до рекомендованих терміноодиниць. Окрім цього, фахові термінологічні словники та глосарії, укладені на основі ДСТУ або академічних джерел, слугують орієнтиром для перекладачів та редакторів у фаховому середовищі.

Корпоративна стандартизація є результатом перекладацької політики окремих компаній, які створюють власні терміносистеми для узгодже-

ного перекладу документації та інтерфейсів. Такі корпорації, як Microsoft, Google чи Apple, формують закриті або частково відкриті глосарії для внутрішнього використання. Наприклад, Microsoft підтримує узгоджені переклади до всіх версій Windows і Office, послуговуючись глосаріями, адаптованими до українського мовного середовища, де *driver* незмінно подається як *драйвер*, а не «керуюча програма». Цей підхід забезпечує термінологічну послідовність між усіма компонентами програмного забезпечення, що значно полегшує навігацію користувачам.

Галузева узгодженість проявляється у стандартизованому використанні термінів у межах окремих підсистем ІТ: наприклад, в UI/UX переклад *layout* як «компонування», а не «розкладка», або у сфері кібербезпеки *token* фіксується як *токен*, а не *жетон* чи *маркер*. Така системність дозволяє уникнути термінологічного шуму й покращує сприйняття професійних текстів фахівцями.

Критерії функціональності термінів включають точність, однозначність, зрозумілість і стислість. Точність полягає у здатності терміна передавати суть поняття без спотворення значення. Наприклад, термін *cloud computing* передається як хмарні обчислення, що відображає як технічну суть, так і метафоричне походження. Однозначність вимагає уникнення омонімії та плутанини: наприклад, *провідник* (від Explorer) у контексті операційної системи повинен бути чітко відмежований від терміна, що означає людину. Зрозумілість – важлива умова прийняття терміна спільнотою: у випадку *cache* обґрунтованим є варіант кеш, що зберіг фонетичну близькість до оригіналу і добре прижився в середовищі користувачів. Стисливість є бажаною, але не абсолютною вимогою: *драйвер* як запозичення функціонує краще, ніж розгорнуте «керуюча програма пристрою».

Роль перекладача та редактора в стандартизації є винятково важливою. Саме ці фахівці ухвалюють рішення щодо вибору між калькуванням і адаптацією, між запозиченням і описовим перекладом, керуючись функціональністю та аудиторією тексту. Для забезпечення уніфікації використовуються глосарії, CAT-інструменти (Trados, MemoQ), системи термінологічної пам'яті. Вони дозволяють зберігати сталість терміновжитку як у межах одного проєкту, так і на рівні корпоративного стилю.

Крім того, перекладачі, які працюють із великою кількістю ІТ-текстів (інструкцій, довідників, документації), нерідко ініціюють стандартизацію на рівні редакторської політики, коли певний термін набуває поширення і фіксується в офіційних

документах або адаптованих версіях ПЗ. Таке інституціоналізоване термінотворення поступово впливає на загальну термінологічну систему, формуючи норми, якими послуговуються як фахівці, так і звичайні користувачі.

Висновок. Термінологічний простір ІТ-галузі функціонує як динамічна система, що постійно оновлюється під впливом технологічних інновацій, внутрішньокорпоративних норм та мовної поведінки користувачів. Формування української терміносистеми в цій сфері ґрунтується як на національ-

них стандартах, так і на корпоративних глосаріях, що зумовлює потребу в гармонізації підходів. Практика перекладу в ІТ не лише передає значення, а й формує комунікативну ефективність фахових текстів. Стандартизація відіграє ключову роль у забезпеченні точності, однозначності та зручності терміновжитку. Завдання фахівця – не просто перекласти, а адаптувати термінологію до мовної та культурної системи користувача, формуючи нові мовні норми. Саме в цьому контексті переклад стає не лише технічним процесом, а й актом фахової творчості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Головачова Є.О. Лінгвопрагматичні аспекти англійсько-українського перекладу комп'ютерних термінів та аббревіатур. Полтава: Національний університет ім. Юрія Кондратюка, 2025. 109 с.
2. Ментинська І. Лексико-генетичні особливості сучасної комп'ютерної термінології. *Вісник Національного університету Львівська політехніка. Серія «Проблеми української термінології»*: Львів, 2014. № 791. 184 с.
3. Ментинська, І. Б. Етапи становлення комп'ютерної термінології на тлі розвитку інформаційних технологій в Україні. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. Випуск 17: Львів, 2023. 190 с.
4. Савицька Л. В., Тарасенко С. Є. Особливості перекладу англійських академічних термінів українською мовою. *Лінгвістичні дослідження*: Харків, 2018. № 49. 111 с.
5. Філь О. Джерела і способи формування терміносистем комп'ютерної сфери в англійській, польській та українській мовах. *Вісник Національного університету Львівська політехніка. Серія «Проблеми української термінології»*: Львів, 2014. № 791. 184 с.

REFERENCES

1. Holovachova Ye. O. (2025) Linhvoprahmatychni aspekty anhliisko-ukrainskoho perekladu komp'iuternykh terminiv ta abreviatur. [Linguopragmatic aspects of English-Ukrainian translation of computer terms and abbreviations] Poltava: Natsionalnyi universytet im. Yuriia Kondratiuka. 109 s. [in Ukrainian]
2. Mentynska I. (2014) Leksyko-henetychni osoblyvosti suchasnoi kompiuternoi terminolohii [Lexico-genetic features of modern computer terminology] Visnyk Natsionalnoho universytetu Lvivska politekhniky. Seriiia «Problemy ukrainskoi terminolohii» : Lviv, № 791. 184 s. [in Ukrainian]
3. Mentynska, I. B. (2023) Etapy stanovlennia kompiuternoi terminolohii na tli rozvytku informatsiinykh tekhnolohii v Ukraini. [Stages of formation of computer terminology against the background of information technology development in Ukraine] Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi. Vypusk 17: Lviv, 190 s. [in Ukrainian]
4. Savytska L. V., Tarasenko S. Ye. (2018) Osoblyvosti perekladu anhliiskyykh akademichnykh terminiv ukrainskoiu movoiu [Features of translation of English academic terms into Ukrainian] Linhvistychni doslidzhennia: Kharkiv, № 49. 111 s. [in Ukrainian]
5. Fil O. (2014) Dzherela i sposoby formuvannia terminosystem kompiuternoi sfery v anhliiskii, polskii ta ukrainskii movakh [Sources and methods of formation of computer terminology in English, Polish and Ukrainian] Visnyk Natsionalnoho universytetu Lvivska politekhniky. Seriiia «Problemy ukrainskoi terminolohii»: Lviv, № 791. 184 s. [in Ukrainian]

Дата першого надходження рукопису до видання: 26.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 29.10.2025

Дата публікації: 24.11.2025